

| Werkgever: New Energy Systems |

| Naam: Sandy Refualu |

| Functie: filiaalleider |

"Drie man zitten er meestal op het dak. Filiaalleider Sandy Refualu van New Energy Systems is niet een van hen. Dit project kwam bij hem terecht via een gezamenlijke inkoopactie van LTO. Refualu: „Voor controles of een storing kom ik overal.“

Nieuwe daken

09.00 uur - Wanneer Sandy Refualu (links) vertrekt vanaf kantoor in de Betuwe (Ochten) arriveren drie solar-monteurs bij een melkveehouder in de Overdiepe Polder in Noord-Brabant. Het heeft vanmorgen al een tijd geregend, maar het nieuwe dak van eterniet kan het hebben. Als de monteurs van New Energy Systems via de ladder de golfplaten bereiken, kloppen ze eventueel zand van de schoenen en vinden grip op de golven van de dakplaten. Een vangbeveiliging voorkomt fatale glijpartijen. Op het dak van de loods van melkveehouder Wim de Wit hebben de geharnaste medewerkers van Refualu de rails al geplaatst, zoveel mogelijk in de bestaande gaten die de golfplaten met elkaar verbinden. De loods is gloednieuw en dat is fijn werken volgens de dakploeg. „Op een krom dak weten we de platen ook recht te leggen, maar het uitlijnen op een nieuw dak is een stuk eenvoudiger.“ Na de voorbereiding van LTO beoordeelt Refualu de ligging van het dak. Hij wil weten hoeveel energie er moet worden opgewekt en waar de omvormers moeten komen. Hij rekent uit welke en hoeveel materialen er nodig zijn en afhankelijk daarvan laat hij de ontwerpfactoren een 'veld' opbouwen.

Wind vangen

09.30 uur - Samen met de boer stemt Refualu af wat de ideale plek is voor de omvormers. Als dat in het plan past, meet hij met satellietfoto's de daken na. Duidelijk moet zijn in welke volgorde de panelen op elkaar aangesloten moeten worden voor de meest optimale benutting van de 100 panelen die 300 Watt per stuk leveren. Dat is 30 kWp, op jaarbasis zo'n 30.000 kWh. „Het lastigst is de wind. Deze panelen zijn iets groter dan gebruikelijk, maar met een afmeting van 99 x 201 centimeter krijgt de wind er gemakkelijk vat op. We moeten goed opletten niet uit balans te raken.“ De grotere panelen wegen 22 kilo en zijn van Chinese makelij. „Door deze omvang hebben ze per stuk twaalf cellen meer, en dus past er meer vermogen tussen twee spanten“, vertaalt Refualu. Ze zijn zwart in plaats van blauw en iets duurder in aanschaf. Ze zijn voorzien van Kiwa-keur en hebben Duitse TÜV-certificaten. Dat is iets waarop een boer zou kunnen letten als hij in het bos van vele leveranciers de bomen niet meer ziet. Ook de omvormers zijn al geplaatst.

Deze dozen met elektronica maken van gelijkspanning wisselspanning. De melkveehouder kan op het display aflezen hoeveel vermogen op dat moment wordt geleverd en ook hoeveel kWh dat bijvoorbeeld per week oplevert.

Stringtekening

11.00 uur - Refualu complimenteert de melkveehouder met zijn nieuwe stal. Hij is onder de indruk van de ventilator, de mestrobot en de kalverhokjes. Refualu bekijkt de stringtekening en voorziet geen vreemde zaken. De kabels zijn gecodeerd volgens dit schema, zodat de monteurs op het dak van de ligboxenstal precies kunnen aflezen welke en hoeveel panelen aan elkaar kunnen worden gekoppeld.

Aluminium rails

12.00 uur - Het kan dan wel bijna lunchtijd zijn, maar het is droog en daarom gaan de mannen nog even door met het dichtleggen van de loods. Het dak kan bestaan uit golfplaten, staal (trapezium/damwandprofiel) of een plat dak waarop schansen kunnen worden gemonteerd. In de onderconstructie van in dit geval golfplaten bevestigen de medewerkers stobbouten met draadeinden. Daarop komen ankerplaatjes waarop dan weer aluminium rails worden bevestigd. Een rail is 6,20 meter lang.

Subsidiepotjes

13.30 uur - De melkveehouder verwacht dat hij deze investering er al binnen zes jaar uit heeft. Behalve dat hij al weet dat hij veel meer stroom nodig heeft dan in zijn oude stal geeft hij toe dat de investering mede in het kader van de maatlat was, en dat LTO op het voor hem precies goede moment kwam met het project.

Richting Reusel

15.00 uur - Sandy Refualu is weer op de hoogte. Hij gaat op weg naar Reusel (N.-Br.), voor controle van een gereed project. Refualu verwacht dat eind van de week alle panelen op het dak in Waspik (N.-Br.) liggen én dat, wanneer ze vrijdag ook de laatste leiding onder de grond hebben kunnen leggen, alles werkt. „Mits het licht is“, lacht Refualu, die besluit met het feit dat de zon niet per se hoeft te schijnen om stroom te genereren.

